

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurenčijsko vijeće



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

M I Š L J E N J E

po Zahtjevu Regulatorne komisije za energiju u FBiH
za davanje mišljenja na Nacrt Pravilnika o promjeni snadbjevača

Sarajevo,
mart 2024. godine



Broj: 01-26-7-003-3/24
Sarajevo, 14. mart 2024. godine

Konkurenčijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenčiji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu Regulatorne komisije za energiju u FBiH, Kneza Domagoja 12 A, 88 000 Mostar za davanje mišljenja na Nacrt Pravilnika o promjeni snabdjevača, zaprimljen dana 05.02.2024. godine pod brojem: 01-26-7-03-1/24, na 6. (šestoj) sjednici održanoj dana 14. marta 2024. godine, je donijelo

M I Š L J E N J E

Konkurenčijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurenčijsko vijeće) je dana 05.02.2024. godine pod brojem: 01-26-7-03-1/24 zaprimilo Zahtjev Regulatorne komisije za energiju u FBiH, Kneza Domagoja 12 A, 88 000 Mostar (u daljem tekstu: FERK) za davanje mišljenja na Nacrt Pravilnika o promjeni snabdjevača.

U Zahtjevu se u bitnom navodi slijedeće:

- Članom 99. stav (1) Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 60/23) propisano je da je snabdijevanje električnom energijom djelatnost prodaje električne energije krajnjim kupcima, uključujući i preprodaju, dok je članom 100. stav (1) tačka n) istog zakona propisano da je snabdjevač dužan učestrovati u postupku promjene snabdjevača bez nametanja administrativnih barijera, koje otežavaju i sprečavaju promjenu snabdjevača.
- Članom 107. stav (1) Zakona propisano je da krajnji kupci priključeni na prenosnu i distributivnu mrežu, osim kupaca koji imaju pravo na javno snabdijevanje, imaju pravo na rezervno snabdijevanje električnom energijom kod rezervnog snabdjevača, u slučaju kada postojeći snabdjevač prestane vršiti isporuku električne energije uslijed: bankrota, stečajnog postupka ili likvidacije, prestanka ili oduzimanja dozvole, te nezaključenja ugovora između krajnjeg kupca i snabdjevača ili jednostranog raskida ugovora od snabdjevača, osim ako je prethodni ugovor prestao kao posljedica neizvršavanja obaveze plaćanja od kupca.

U vezi sa navedenim, članom 105. Zakona propisano je da je promjena snabdjevača električnom energijom besplatna za kupca, a postupak promjene ne može trajati duže od 21 dan od dana prijema kompletног zahtjeva kod novog snabdjevača, te da FERK donosi pravila kojima se

uređuju uslovi i postupak promjene snabdjevača koja sadrže: uslove za promjenu i postupak promjene snabdjevača, obaveze snabdjevača čiji ugovor prestaje, obaveze novog snabdjevača, obaveze operatora sistema, rokove za postupanje učesnika u postupku i druga pitanja od važnosti za promjenu snabdjevača, kao i da se krajnjem kupcu, zbog promjene snabdjevača, ne može uskratiti ili otežati ostvarenje prava na raskid ugovora, niti se mogu nametnuti dodatne finansijske obaveze osim onih definisanih ugovorom o snabdijevanju.

Na osnovu navedenog, a u cilju izvršenja svoje nadležnosti, FERK je na III redovnoj sjednici održanoj 31.1.2024. godine donijela Odluku broj: 07-02-1-127-1/24, kojom je utvrdila Nacrt pravilnika o promjeni snabdjevača. Sastavni dio navedene Odluke je tekst Nacrt Pravilnika o promjeni snabdjevača, sa Obrazloženjem.

Prilikom usvajanja ovog Nacrta, odnosno kroz pojedine njegove odredbe, kako se navodi u Zahtjevu, FERK se rukovodio razlozima koji trebaju omogućiti postizanje ciljeva koji su FERK-u, kao organu koje donosi pravila i akte kojima se uređuju odnosi između elektroenergetskih subjekata, te između elektroenergetskih subjekata i kupaca električne energije, postavljeni Zakonom o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine, a prije svega podsticanje konkurentnosti i osiguranje uslova za funkcionisanje tržišta električne energije u saradnji sa drugim regulatornim organima, zatim sprečavanje zloupotrebe i monopolskog ponašanja elektroenergetskih subjekata, te razvoj i integriranje tržišta električne energije u regionalno tržište električne energije.

FERK je, na osnovu svega navedenog, a u skladu sa članom 2. stav (1) i članu 25. stav (2) Zakona o konkurenциji („Službeni glasnik BiH”, broj 48/05, 76/07 i 80/09), podnio Zahtjev Konkurencijskom vijeću za davanje mišljenja na Nacrt pravilnika o promjeni snabdjevača.

U prilogu Zahtjeva dostavljena je Odluku broj: 07-02-1-127-1/24 od 31.01.2024. godine sa Nacrtom pravilnika o promjeni snabdjevača i Obrazloženje.

Postupajući po podnesenom Zahtjevu i priloga uz isti, analizom dostavljenih podataka i činjenica iz Zahtjeva, a na osnovu Zakona o konkurenциji (“Službeni glasnik BiH”, br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon), Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće:

- da je Odluka broj: 07-02-1-127-1/24 od 31.01.2024. godine donesena od strane FERK na osnovu člana 105. stav (2) Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine kojim su propisana pravila kojim se uređuju uslovi i postupak promjene snabdjevača;
- Odlukom broj: 07-02-1-127-1/24 usvojen je Nacrt Pravilnika o promjeni snabdjevača sa Obrazloženjem uz Nacrt te da Odluka stupa na snagu danom donošenja tj, 31.01.2024. godine i objavljuje se na službenoj internet stranici FERK;
- da se u Obrazloženju Odluke broj: 07-02-1-127-1/24 navodi da je postupak promjene snabdjevača do sada bio regulisan Pravilnikom o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH”, broj 30/23), zajedno sa metodologijom za utvrđivanje cijena za snabdijevanje električnom energijom krajnjih kupaca kod javnog i rezervnog snabdjevača;

Kako je Zakon o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine predvidio donošenje posebnog pravilnika o postupku promjene snabdjevača i posebnog pravilnika o metodologiji za utvrđivanje cijena za snabdijevanje električnom energijom krajnjih kupaca kod javnog i rezervnog snabdjevača, ovim Nacrtom pravilnika je predviđeno stavljanje van snage onog dijela Pravilnika o

snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača ~ Pročišćeni tekst, kojim je regulisan postupak promjene snabdjevača;

Istovremeno, prilikom utvrđivanja Nacrta ovog Pravilnika, FERK je imao u vidu potrebu stvaranja pretpostavki za efikasno funkcionisanje tržišta električne energije, zaštite krajnjih kupaca. te osiguranja ravnopravnih uslova za sve učesnike na tržištu električne energije;

- Pravni osnov za donošenje Nacrta Pravilnika temelji se na odredbama Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine, i to članu 99. stav (1), članu 100. stav (1) tačka n), članu 105. i članu 107. stav (1).

U Nacrtu Pravilnika se, između ostalog, navodi:

- da je članom 2. propisan cilj Nacrta Pravilnika i to stvaranja pretpostavki za efikasno funkcionisanje tržišta električne energije, zaštite krajnjih kupaca. te osiguranja ravnopravnih uslova za sve učesnike na tržištu električne energije;
- da je postupak promjene snabdjevača, uslovi, obaveze i rokovi propisani članom od 4. do 6. Nacrta Pravilnika, a postupak prelaska kod rezervnog snabdjevača, sa obavezama i rokovima propisan članom od 7. do 10. Nacrta Pravnika;
- stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje valjanost odredbi člana od 15. do 19. Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, broj 30/23).

Pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, broj 30/23) u članu 30. navodi da isti sadrži: Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača ("Službene novine Federacije BiH", broj 89/14), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/19) i Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/23).

Imajući u vidu navedeno, a uvidom u evidenciju izdanih Mišljenja Konkurencijskog vijeća utvrđeno je da je Konkurencijsko vijeće dalo Mišljenje broj: 01-26-7-009-1-I/14 od 10. juna 2014. godine po zahtjevu Regulatorne komisije za energiju FBiH kojim je ocijenilo da je Nacrt pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom, usaglašen sa odredbama Zakona o konkurenciji nakon čega je Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 89/14.

Shodno navedenom, Konkurencijsko vijeće je razmotrilo dostavljeni Nacrt Pravilnika i ocijenilo da ne sadrži odredbe koje mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenčiju na relevantnom tržištu Bosne i Hercegovine, u smislu odredbi Zakona o konkurenciji, odnosno da je isti usaglašen sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće ne ulazi u tumačenje odredbi drugih zakona pa tako ni Zakona o električnoj energiji FBiH, te svoje mišljenje donosi isključivo na osnovu nadležnosti propisanih u članu 25. stav (1) Zakona o konkurenciji.

Ovo Mišljenje je dato na osnovu podataka navedenih u Zahtjevu, te ukoliko dati podaci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja ovo Mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednica

Adisa Begić

Dostavljeno:

- **Regulatorna komisija za energiju u FBiH, Kneza Domagoja 12 A, 88 000 Mostar**
- a/a